

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

מבקש/אב פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד צחי זיסמן

נגד

משיב/אם פלונית
ע"י ב"כ עוה"ד מירן של ואיתן שלו סולקין

החלטה

על הפרק:

האם יש להורות למשיבה לשוב להתגורר באזור מגורי הצדדים יחד עם בנם התינוק של הצדדים לאחר שהחליטה להעתיק מקום מגוריה מהיישוב *** שבצפון ליישוב *** שנמצא ליד אשדוד?

(מעט) העובדות שאינן במחלוקת:

1. הצדדים הינם בני זוג יהודים שהכירו זו את זו לפני כעשר שנים (יכוננו להלן "האב", ו"האם" או "המבקש" ו"המשיבה").

2. הצדדים חיו יחד באזור הצפון כשמונה שנים (שנתיים ב***, 5 שנים בקיבוץ *** ו-3 שנים ביישוב ***).

3. ביום 2/7/2020 מיסדו הצדדים את הקשר ביניהם בנישואין וביום 22/8/2021 נולד להם בנם הקטין אלמוני (להלן "הקטין" או "הילד"). הקטין רשום בטיפת חלב ביישוב שבצפון או באזור זה ושם גם עבר ביקורות הואיל ונולד כפג.

4. כיום מתגוררת האם עם הקטין בבית הוריה ביישוב *** ליד אשדוד, כאשר הצדדים חלוקים מתי קבעה שם מקום מגוריה עם הקטין דרך קבע. המבקש טוען כי מאז לידת הקטין מקום מגורי האם היה לסירוגין ביישוב שבצפון וביישוב ליד אשדוד ואילו האם טוענת שנסעה מיד עם שחרור הקטין מהפגייה ביום 3/9/2021 לבית הוריה ביישוב ליד אשדוד וכי הקטין לא גר שם עם המשיבה מאז לידתו.

5. יחסי הצדדים עלו על שרטון סמוך לאחר לידת הקטין ועל כך אין חולק. האב ביקש מהאם לשקם את הקשר. האם דחתה ניסיון זה.

6. האם הגישה בקשת יישוב סכסוך לבית משפט זה ביום 30/11/2020.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

7. האב הגיש בקשת סעד דחוף המורה לאם לשוב עם הקטין למקום מגורי הצדדים ביישוב שבאזור הצפון ולקבוע הסדרי שהות, תוך שהציע לפנות את הדירה למגורים בלעדיים של אשתו ובנו. האם מתנגדת לכך בכל תוקף.

טענות האב:

8. האב טוען, כי כשבועיים קודם הגשת בקשת יישוב סכסוך נסעה האם לבית הוריה יחד עם הקטין והחליטה לא לשוב עוד לאזור הצפון ועל כן הגיש את הבקשה.

9. לדבריו, הצדדים גרים באזור הצפון בעשר השנים האחרונות: שנתיים ב***, 5 שנים בקיבוץ ***, 3 שנים ביישוב *** ליד עפולה (טיעון שאינו במחלוקת עובדתית), כאשר מאז לידת הקטין שהתה האם לסירוגין בבית הוריה ביישוב ליד אשדוד ולסירוגין בדירת הצדדים ביישוב בצפון ליד עפולה.

10. האב טוען כי כאשר מערכת היחסים בין הצדדים הייתה על מי מנוחות החליטה האם לנסוע לביקור בבית הוריה ולמרבה הפתעתו חזרה בגפה ללא הקטין והודיעה לו כי בכוונתה להתגרש ממנו ולשהות דרך קבע עם הקטין ביישוב שבצפון ליד עפולה.

11. המבקש טוען כי הופתע ממהלך המשיבה "ולא ראה את זה מגיע". לדבריו מדובר במהלך מתוכנן בו נקטה המשיבה יחד עם בקשת יישוב הסכסוך והיא לא קיבלה הסכמתו לכך.

12. המבקש עותר להבטחת הקשר עם בנו הקטין ולהשבתו לאזור הצפון לאלתר כאשר מציע כאמור את דירת המגורים לשימוש בלעדי של המשיבה והקטין.

טענות האם:

13. בעוד בקשת המבקש הוגשה כדין, באופן תמציתי, הגישה המשיבה תגובה ארוכה, מפורטת מדי עם טענות קשות כנגד הורותו של המבקש, טענות לעניין אלימות וסיכון וצירפה עשרות רבות של עמודים של שיחה מוקלטת בינה לבין המבקש.

14. האם טוענת כי דין הבקשה להיות מסולקת על הסף לאור השיהוי בו הוגשה, שכן לשיטתה העתיקה המגורים כבר לפני 4 חודשים ואין כל דחיפות בבקשה כעת.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

15. האם מוסיפה כי מדובר בבקשה שכל תכליתה להכאיב לה, לפגוע בה ולאצח לשוב לגור
בסמיכות לאב הגם שהחליטה להתגרש ממנו באופן סופי והוא אינו מקבל עובדה
והחלטתה זו.

16. האם טוענת כי נסעה ליישוב ליד אשדוד הישר מהפגייה ביום 3/9/2021 ושם מקום מגורי
הקטין מאז לידתו. לפיכך כלל לא העתיקה מקום מגורי הקטין ולא היו לקטין מגורים
באזור הצפון מעולם. מצד שני טענה האם כי ניסתה לשקם היחסים עם האב במשך מספר
שבועות לאחר הלידה שבמהלכם כן שהתה עם האב בדירת הצדדים ביישוב ליד עפולה
(סעיף 31 לתגובתה). יחד עם זאת האם סיפרה כי הגיעה לדירת הצדדים ביישוב ליד
עפולה עם הקטין לאחר הלידה וזאת הן כדי לנסות לשקם היחסים והן כדי לבצע עבורו
בדיקות בטיפת חלב באזור זה.

17. האם מוסיפה כי האב הסכים למעבר בהתנהגות ובמחדל בכך שלא פנה 4 חודשים לבית
המשפט וכאשר הוא יודע בוודאות שהאם גרה עם הקטין ביישוב ליד אשדוד.

18. האם טוענת כי הגיעה בסה"כ 7 פעמים מאז לידת הקטין לאזור הצפון וזאת לצרכי
בדיקות בטיפת חלב וביקורים אצל רופאים מומחים שכן הקטין נולד כפג (עמ' 7 שורה
30) וכן לצורך מפגשים של הקטין עם האב. היא מציעה להמשיך להגיע אחת לשבוע עם
הקטין כדי להפגיש בינו לבין האב.

19. האם טוענת כי בשיחה מיום 30/11/2021 הסכים האב למגורי הקטין ביישוב ליד אשדוד
בכך שאמר למבקשת "קחי כמה זמן שאתה רוצה...תהיי עם ההורים...קחי כמה זמן שאת
רוצה". עוד טענה כי המשיב אמר לה "אבוא לגור לידכם...". משכך הרי גם לפי הגישה
המחמירה למעשה קיבלה הסכמתו להעתיקת מקום המגורים.

20. לגישת האם, האב הינו אדם אליים שהודה באלימותו כלפיה. כן טוענת כי מדובר באדם
הסובל מבעיות אלכוהול חמורות. היא טוענת שניתן לראות באימויו ואמירותיו
(המוקלטות) כלפיה כאיום ברצח ולדבריה סובל מהתפרצויות זעם שמפחידות אותה.
האם גורסת כי האב במו פיו והתנהגותו גרם לעזיבתה עם הקטין לבית הוריה ואין לו
להלין אלא על עצמו. לדבריה, במהלך הקשר אמנם לא ראתה עצמה כאשה מוכה או אשה
המצויה במעגל האלימות במהלך החיים המשותפים והדבר התגלה לה בתקופה שסמוך
ללידה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

21. האם מוסיפה כי האב לא טיפל ואינו יכול לטפל בקטין (סעיף 23' לתגובה). האם סבורה
שעל המפגשים להיות במרכז הקשר ותחת פיקוח בשל טענותיו כלפי ליקויי ההורות
והאישיות והתפקוד של האב.

22. לדברי האם הקטין זקוק למעקב רפואי אינטנסיבי והיא זקוקה להיות עמו כיוון שהינו
יונק ונחשב עדיין לפג.

23. האם טוענת כי על בית המשפט לדאוג בראש ובראשונה לביטחונה, מוגנותו ושלומו הפיזי
והנפשי של הקטין.

הדיון בבקשה בבית המשפט:

24. ביום 13/1/2022 קיימתי דיון ממושך במעמד הצדדים בו נעשו ניסיונות להסביר לצדדים
האופן שבו בית המשפט רואה את הדברים מתוך נקודת המבט של טובת הילד. נעשו
ניסיונות להביא הצדדים להסכמות אך הדבר לא עלה יפה.

25. ב"כ הצדדים שבו והתמקדו בטענות הלעומתיות, כאשר ב"כ האם ניסו להציג את האב
כאדם אלים, אלוהוליסט ומסוכן שכלל לא מעוניין בקשר עם הקטין אלא לפגוע באם
ו/או לכפות עליה חזרה לחיים משותפים עמו באמצעות החזרת הקטין לצפון ואילו האב
טען שמעוניין לראות הקטין מדי יום ולייצר קשר עמו וב"כ טען שהאם בחרה להרחיק
הקטין ממנו במכוון. האם עצמה הסבירה כי נכונה להביא הקטין לצפון אחת לשבוע אך
מתנגדת לשוב לצפון ולא כל שכן לדירת המגורים של הצדדים שכן היא חשה לא בטוחה
ולא מוגנת שם (הגם שמעולם לא הגישה בקשת צו הגנה או תלויה במשטרה). לפיכך
ולדבריה, גם אם יורה בית המשפט על השבתה לצפון, לא בהכרח תשוב ליישוב שליד
עפולה. במענה לשאלות בית המשפט בעניין אופן בניית התקשרות בין הקטין לבין האב
בשים לב למרחק, הציעו ב"כ האם בחינה של הסוגיה על ידי מומחה אך זאת כאשר האם
והקטין נותרים ביישוב ליד אשדוד (בית הוריה).

26. ב"כ האב הכחיש מכל וכל את טענות ב"כ האם. לדבריו, נעשה ניסיון מכוון לבצע רצח
אופי ודמוניזציה לאישיות והורות האב. לדבריו מדובר במי שעובד עם ילדים ונוער
בסיכון ובמצוקה שנים רבות. השיחה המוקלטת הייתה לטעמו תרגיל מתוכנן היטב של
האם שנועד לשמש כראיה בהליך המשפטי. אך גם בשיחה זו אין הסכמה למעבר אלא לכל
היותר הבנה שהאם זקוקה לשהות בבית הוריה סמוך לאחר הלידה לפרק זמן מסוים
(ולא לצמיתות). האב מתנגד למגורי הקטין ליישוב ליד אשדוד ורואה בכך חסימת יכולתו
לבנות קשר עם הקטין. האב הסביר כי מעוניין לשמור על כבוד האם ולא ייגרר לטענות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

1 כלפיו. הוא הכחיש כי הינו אלכוהוליסט והסביר שגם כאשר נדף ממנו ריח אלכוהול הדבר
2 נבע מכך שהוא עבד בבר ובהגשת משקאות אלכוהוליים (עמ' 3 שורות 26-28 לפרוטוקול).
3
4 27. מהדיון עלה עוד כי במהלך השבועות האחרונים וללא צו שיפוטי תיאמו הצדדים מפגשים
5 ביישוב ליד אשדוד לבין האב כאשר האם נוכחת במפגשים אלה. האב הסביר כי פגש
6 בקטין פעמיים בשבוע מאז נובמבר 2021 ועד לפני עשרה ימים (עמ' 4 שורות 4-5
7 לפרוטוקול). אציין כי לא עלתה כל טענה מצד האם כי האב סיכן את הקטין או האם
8 במפגשים אלה או בכלל.

דיון נורמטיבי משפטי:

12 הוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962:

13 28. חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב – 1962 (להלן: "החוק") הוא נקודת
14 המוצא החוקית והנורמטיבית לדיון בסוגייה של קביעת מגורי ילדים כאשר יש סכסוך בין
15 הוריהם.

16 29. סעיף 14 לחוק קובע כי :

17 "ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים".

18 30. סעיף 15 מגדיר את חובות ההורים :

19 "אפוטרופסות ההורים כוללת את החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין,
20 לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח-יד ועבודתו, וכן
21 שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם; וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין
22 ולקבוע את מקום מגוריו, והסמכות לייצגו".

23 31. סעיף 17 קובע קנה מידה לבחינת ביצוע חובות ההורים באומרו :

24 "באפוטרופסותם לקטין חייבים ההורים לנהוג לטובת הקטין כדרך
25 שהורים מסורים היו נוהגים בנסיבות הענין".

26 32. סעיף 18 לחוק מדבר על שיתוף בין ההורים וקובע כי :

27 "(א) בכל ענין הנתון לאפוטרופסותם חייבים שני ההורים לפעול תוך
28 הסכמה ; הסכמתו של אחד מהם לפעולתו של רעהו יכולה להינתן מראש
29 או למפרע, בפירוש או מכללא, לענין מסויים או באופן כללי ; וחזקה על
30

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

הורה שהסכים לפעולת רעהו כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר. בענין
שאינו סובל דיחוי רשאי כל אחד מההורים לפעול על דעת עצמו. "

33. סעיף 19 קובע:

"לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בענין הנוגע לרכוש הקטין, רשאי כל
אחד מהם לפנות לבית המשפט והוא יכריע בדבר. לא באו ההורים לידי
הסכמה ביניהם בענין אחר הנתון לאפוסטרופסותם, רשאים הם יחד לפנות
לבית המשפט, ובית המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם
ראה שיש מקום להכריע בדבר, יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על
מי שימצא לנכון."

34. סעיף 25 לחוק קובע את עיקרון טובת הקטין וחזקת הגיל הרך במקרה בו לא הגיעו
להסכמה, באומרו:

"לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך
ההסכם לא בוצע, רשאי בית המשפט לקבוע את העניינים האמורים
בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין, ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו
אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת."

35. מהוראות החוק לעיל ברורים ביותר העקרונות החוקיים והמשפטיים הבאים:

35.1. שני ההורים אפוסטרופוסים טבעיים של הילד. מעמדם שווה. אין עדיפות למי מהם
בעניינים הנוגעים לאפוסטרופסות.

35.2. קביעת עניין מקום מגורים של הקטין היא חלק מענייני האפוסטרופסות.

35.3. ככזו היא צריכה להיעשות בהסכמת ההורים. הסכמה זו יכולה להינתן מראש או
להיעשות למפרע, בפירוש או מכללא. כל עוד לא הוכח ההפך, חזקה על הורה
שהסכים לפעולת רעהו.

35.4. אם לא הגיעו ההורים להסכמה על בית המשפט להכריע בעניין לפי מבחן טובת
הילד.

הנחיות הפסיקה בעניין השיקולים שנשקלים בקביעת "טובת הילד":

36. ברובם המכריע של המקרים הנסקרים בפסיקה, היו אלה אימהות שביקשו להעתיק
מקום המגורים של הילדים. אי לכך ולנוחות הדיון ההתייחסות תהיה לאם המעתיקה
מקום מגורי קטין ולאב המתנגד, אך ברור כי מדובר בעיקרון הדדי שאמור להיות עיוור
למגדר.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

1

2 37. ראינו כי לפי החוק מקום שאין הסכמה בין ההורים ובית המשפט נדרש להכריע הוא
3 יעשה כן לפי "עיקרון טובת הילד". מדובר בעיקרון כללי המהווה רקמה פתוחה אותה
4 ממלא בתוכן השופט בהתאם לנסיבותיו של כל עניין ועניין, כאשר עליו להתייחס לטובת
5 הילד הקונקרטי שעניינו נדון לפנינו (ראו בג"צ 5229/97 דויד נ' בית הדין הרבני הגדול
6 לערעורים פ"ד נה(1) 453 בעמ' 463 (1998)).

7

8 38. במקום אחר התייחסתי לסוגיית טובת הילד באומרי:

9

10 "טובת הקטין הינו מושג שמימי ועמום. זוהי אכן מסגרת ההכרעה בכל
11 עניין הנוגע לילדים. אך מהי התמונה בתוך אותה מסגרת? מה יהיו צבעיה
12 ? על כך אין תשובה ברורה, מכרעת ואוניברסלית. ישנם לכל היותר נסיונות
13 המבוססים על ניסיון העבר, שכל ישר, היגיון, חוות דעת מומחים, מחקר,
14 ממצאי ועדות בדיקה וכיוצא באלו מקורות. אם טובת הקטין משולה
15 למסגרת של תמונה, הרי הציר והצבעים נקבעים על ידי הראיות
16 הפרטניות שמובאות בפני בית המשפט. זה האחרון הוא הקובע את סדר
17 הדברים, את משקלם של הפרמטרים השונים, את הרלבנטיות של כל אחד
18 מהשיקולים ותפקידו להציג בסופו של דבר למשפחה שבפניו תמונה מלאה
19 המספרת את סיפור טובת הקטינים הפרטניים שעניינם נדון על ידו. לומר,
20 כי התכלית השיפוטית הינה ליצוק תוכן 'ארצי' וקונקרטי במונח השמימי
21 של 'טובת הילדים', תוכן שיעצב צורתו ואופיו בכל מקרה לגופו. כך נקבע
22 בהקשר זה בפסיקה:

23

24 "יבואנו לבחון מהו התוכן שנושא על גבו מושג זה של טובת הילד, נוכחים
25 אנו כי מדובר במונח אמורפי, עמום ורחב היקף, העשוי להכיל תכנים
26 מתכנים שונים בהתאם להקשר הדברים ולמצב הדברים העובדתי בכל
27 מקרה ומקרה (ראו גם: פ' שיפמן דיני המשפחה בישראל (כרך ב' 1989)
28 220). לפיכך, "...בתי המשפט נדרשים מעת לעת לצקת בו תוכן ולעצב
29 קריטריונים לצורך יישומו במקרה הקונקרטי העומד לדיון" (בע"מ
30 27/06 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] ניתן ביום 1/5/06 וכן ראה בע"מ
31 9358/04 פלונית נ' פלוני, [פורסם בנבו] ניתן ביום 2/5/05 ועוד ראה: ע"א
32 2266/93 פלוני נ' אלמוני, פ"ד טו(1) 221; בג"צ 268/80 ינסן-זהרני זהר,
33 פ"ד לה(1) 1, 26).

34

34 (ראו: תמ"ש (טב') 10-04-12148 ס.ג. נ' ע.ג. (28/4/2011, נבו) בעמ' 13-14).

35

36 39. באופן כללי תוכנה של ליבת טובת הילד "כנוסחה כללית" היא זכותו שתישמר בריאותו
37 הגופנית והנפשית, כי יסופקו כראוי צרכיו הנפשיים, הגופניים והחומריים (הלכת דויד
38 לעיל בעמ' 462).

39

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

40. הנוסחה הכללית עדיין אינה מספקת מענה באשר לשיקולים המרכזיים שיש לשקול במקרה של קביעת מקום מגורי הילד כשאין הסכמה בין ההורים.

41. דומה כי כאשר מדובר על העתקת מקום מגורים מתמקדת הפסיקה בשני שיקולים מרכזיים והם: יכולתו של הילד לבצע את המעבר מבחינה הסתגלותית מזה והאם המעבר יגרום לניתוק או לפגיעה בקשר עם ההורה השני, מזה (ראו: עמ"ש (מחוזי-ת"א) 34332-08-19 פלונית נ' אלמוני (נבו, 26/11/2019) ע"מ (מחוזי ב"ש) 119/08 פלוני נ' פלונית (נבו, 13/8/2008).

42. הפסיקה לא שואלת עוד מהי הסיבה או הצידוק שאם בוחרת להעתיק מגורי קטין אלא אם ניתן ללמוד מהשיקולים שעמדו בבסיס החלטה כי ההורה אינו מייחס חשיבות לשמירה על טובת הילד (ראו: רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 321 בעמ' 332 (8/1/2001)). כלומר לא נבחנת עוד התנהגות האם המעתיקה מגורי הילדים אלא אם כן היא מתרכזת רק בטובת האם ללא שקילת טובת הילד.

43. הפסיקה אף לא שואלת אם הקטינים כשלעצמם צריכים את המעבר והאם המעבר ייטיב עמם. **"השאלה אינה אם אינה האם המעבר מוצדק, השאלה היא מה טובתם של הקטינים במצב שנוצר כאשר האם מבקשת לעבור ואין לבדוק אם יש צידוק למעבר והאם התנהגות האם התנהגות נאותה"** (ראו: ע"מ (מחוזי ב"ש) 119/08 פלוני נ' פלונית (נבו, 13/8/2008)). גם באותו מקרה (בפסיקה לעיל) נקבע כי יש לבחון ראשית את יכולת הקטין לעשות את המעבר ולאחר מכן תיבחן השאלה האם המעבר גורם לניתוק או לפגיעה בקשר עם ההורה השני, דהיינו יש להישיר מבט לבחינת טובת הקטינים במצב שנוצר בעקבות המעבר (ראו גם רמ"ש (מחוזי-ב"ש) 799-09-18 ש.א. נ' ח.א. (5/11/18), נבו), עמ"ש (מחוזי-ת"א) 34332-08-19 פלונית נ' אלמוני (26/11/19, נבו) ורמ"ש (מחוזי-ת"א) 63553-08-21 (קטינה) נ' נ.א.א. (4/10/21, נבו)).

44. הפסיקה אף קובעת כי במקרה של העתקת מקום מגורים ללא קבלת הסכמה ויצירת עובדות בשטח יש לשקול מנקודת מבט של טובת הקטינים אם זו לא תהיה הענשה של הקטינים באם יורה בית המשפט על השבתם (ראו: רמ"ש (מחוזי-ת"א) 63553-08-21 ע.א.א. (קטינה) נ' נ.א.א. (4/10/21, נבו); רמ"ש (מחוזי-ת"א) 22694-04-16 נ.ש ואח' נ' א.ש. (30/8/16, נבו).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

45. לכאורה לאור הפסיקה האמורה לעיל ובשעה שמדובר בקטין בגיל 5 חודשים שחלה עליו חזקת הגיל הרך, לא הייתי אמור להתלבט כלל ולדחות בקשת האב ולהותיר האם במקום מגוריה הנוכחי שם היא מאושרת ושמחה (בין יתר השיקולים שנקבעו בפסיקה נקבע כי יש לקחת בחשבון שמגורי האם במקום בו היא מרוצה ומאושרת משפיע על הקטין ורווחתו (עמ"ש (מחוזי-ת"א) 9963-06-11 פלונית נ' אלמוני (10/8/2011, נבו) עמ"ש (מחוזי-נצ') 9963-06-11 פלונית נ' אלמוני (10/8/11, נבו)).

46. ברם אם טובת הקטין היא לנגד עיני והיא השיקול המכריע והמרכזי, ברור לי כי איני יכול להעדיף את רצון ואינטרס האם להישאר לגור במרחק כה גדול ממקום המגורים המשותף האחרון של הצדדים בצפון, בוודאי ללא בדיקה מעמיקה של הדברים וזאת ניתן יהיה לעשות כאשר ראש וראשון, הקטין שוהה בקרבת שני ההורים.

47. לעניין חשיבות והאפלת שיקול טובת הקטין על טובת הוריו נכתב:

"השיקול המרכזי העומד לנגד עיני בית המשפט בעניינים הנוגעים לקטין היא טובתו, תוך שאיננו מתעלמים בכך שטובת הקטין קשורה לחיים סבירים, נוחים ושלווים – כמו גם אושרם - של שני הוריו. ואולם, כאשר מתגלה מתח בין טובת הקטין לבין צרכיו האישיים של מי מההורים, שיקולי טובת הקטין הם המכריעים"
(ראו עמ"ש (מחוזי-מרכז) 33666-01-21 א.ב. נ' א.ב. (נבו), 31/5/2021).

48. לכך אני משוכנע שיש להוסיף בנסיבות העניין שלפניי את הנחת המוצא שיש לעשות המרב כדי להבטיח ששני ההורים ימלאו תפקיד משמעותי בחיי הקטין ויגדלו אותו ויממשו את אחריותם ההורית (ראו: תמ"ש (יר') 23723/05 ה.ס. נ' ר.ס. (22/2/11, נבו) בסעיף 14ד' וכן ראו סעיף 3.1.9.2 לדו"ח הביניים של הועדה לבחינת ההיבטים המשפטיים של האחריות ההורית בגירושין בעמ' 34).

49. עוד יש לציין כי כאשר האם מצביעה עובדה מוגמרת בעניין קביעת מקום מגורי הקטין היא עושה כן ללא שנערכה בחינה יסודית מה תהיה טובתו. בסוגיה של העתקת או קביעת מקום מגורים יש לאפשר בחינה יסודית ומעמיקה של טובת הילד ולהיזהר מהכרעה מהירה ללא שיש בידי בית המשפט מכלול הנתונים וההשלכות הנובעות מהמעבר המדובר (אשר אמורים גם למצוא ביטוי בחוות דעת מומחה או לכל הפחות תסקיר).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

עניין חשיבות בדיקת הסוגיה של העתקת המגורים לעומק נקבע:

"הקושי הגלום בהכרעה בבקשה להתיר הגירתו של קטין אין לו שיעור וזאת בעיקר מאחר שבית המשפט נדרש להעריך מהי טובתו הקונקרטית של הילד. הערכה זו מבקשת להתחקות אחר מרקם יחסים משפחתי עדין, רגיש ומורכב, אחר חפצם, יכולותיהם, רצונותיהם ועניינים שבנפשם של הקטין ושל הוריו. היא מבקשת לרדת לעומק היחסים שבין אב ליוצא חלציו, שבין אם לפרי בטנה, ולהעריך את עצמת הקשר ביניהם, את חוסנם הנפשי והרגשי להתמודד עם כל אחד מן התרחישים השונים שעשויים להיווצר. בית המשפט המתבקש לאשר הגירת הקטין נדרש להעריך על בסיס אירועי העבר וחווה הדעת של מומחים מקצועיים מהי ההחלטה התואמת טובתו של הקטין. מדובר אפוא בהכרעה המפנה פניה אל העתיד, אל הבלתי נודע, ואשר מבקשת את בית המשפט לקבוע היכן ייטב לקטין. מיומנויות "נבואיות" מעין אלה אינן ממיומנויותיו הטבעיות של בית המשפט אשר מכריע בדרך כלל בסכסוכים שבמוקדם אירועים שבעבר. קושי זה, והעובדה שרישומה של ההכרעה יוותר חקוק בגורלו של הקטין ויתווה במידה רבה את מהלך חייו, כמו-גם ההשפעה העצומה שיש לה על חייו של כל אחד מן ההורים, מחייבים כי הכרעה תתקבל רק לאחר שנעשו כל הבדיקות הנדרשות לקבלת ההחלטה. אכן, בהכריעו בשאלת טובת הילד שומה על בית המשפט ליתן החלטתו בראש ובראשונה בהתבסס על עובדות המקרה שבפניו, ולאחר שהתבררו כל הנתונים הצריכים לעניין ונבחן כל נזק אפשרי לטובתו של הילד שגורלו נתון להכרעת בית המשפט ... כל אלה מצריכים את בית המשפט להיעזר במומחים מקצועיים." (פסקה 13 לפסק דינה של השופטת ארבל בבע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית (נבו, 2006), ההדגשה שלי א.ז. ואינה במקור).
ראו גם בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני (2/10/2008, נבו)

50. גם ברמ"ש (מחוזי ב"ש) 799-09-18 ש.א. נ' ח.א. (5/11/18, נבו) נכתב:

"על פי רוב, בהעדר דחיפות מיוחדת, לא תתקבל החלטה על העתקת מקום מגורים לפני השלמת הבירור אודות טובת הקטינים" (עמ' 10 לפסק דינה של השופטת גאולה לוי).

51. בעוד הפסיקה עוסקת רבות בשאלה של הבטחת קשר בין ההורה שנותר מאחור (בדרך כלל האב) לבין הקטין שמהגר/משנה מקום מגוריו למקום מרוחק (בדרכי יחד עם האם), במקרה שלפניי לא זו השאלה המכריעה. אין לי ספק כי קשר כלשהו בין הקטין לבין האב ייתכן ויוכל להתקיים גם במקום מגוריה של האם המרוחק שעתיים-שעתיים וחצי נסיעה ממקום מגורי האב (144 ק"מ).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

1

2 52. יחד עם זאת, בניית קשר או יותר נכון יצירת דפוס של התקשרות בין הורה לבין ילד
3 הופכת להיות מורכבת, מסובכת ואולי אף חסרת סיכוי ממשי בסיטואציה בה האם
4 נותרת לגור בשפלה והאב בצפון ולא ניתן לקיים הסדרי שהות על בסיס יומיומי.

5

6

7 מתן אפשרות לבניית התקשרות בין האב לבין הקטין כחלק אינהרנטי
8 מטובת הילד:

9

10

11 53. על פי תיאוריית ההתקשרות שייסד ג'ון בולבי התקשרות היא מערכת התנהגות
12 אוניברסלית הנובעת מצורך הישרדותי – מולד ומטרתה לאפשר לתינוק להיעזר במטפלים
13 העיקריים (דמויות ההתקשרות) לצורך ויסות עצמי. התנהגויות התינוק פועלות כדי
14 להביא את דמות ההתקשרות לקרבה שתספק לו בטחון. דמות ההתקשרות מצוידת גם
15 היא במכלול התנהגויות שלרוב מגיבות לצרכי התינוק ומסייעות בשמירת בטחונו.
16 תיאוריית ההתקשרות מתמקדת במערכת יחסים רגשית הנוצרת בין הילד לבין דמויות
17 ההתקשרות שלו, תוך התמקדות בהשפעתם של קשרים אלו על מצבי אובדן, טראומה
18 ופרידה.

19 ראו: א. שגיא שוורץ ות. יואלס "אמא, אבא ומה איתי? אני זקוק לשניכם: עובדות,
20 מיתוסים ותקווה בהסדרי הורות במקרה של גירושין" **דין ודברים** ו' (תשע"ב) 375 בעמ'
21 383

22 וכן ראו John Bowlby, Attachment and loss (1984) (Attachment, Vol. 1).

23

24 54. שגיא שוורץ ויואלס סבורים כי מספר תכונות משולבות הופכות את תיאוריית
25 ההתקשרות למתאימה יותר מתיאוריות אחרות להבנת תהליכי הורות וצרכי הילד במצבי
26 גירושין: היא מושתתת על בחינה מדעית של ההתפתחות הרגשית-חברתית של ילדים,
27 היא עוסקת ישירות ביחסי הורה-ילד, היא עוסקת בתגובות רגשיות של ילדים לפרידה,
28 יש לה ביסוס מחקרי רב, יש לה כלי מדידה מחקרים וישומיים והיא גם מספקת יכולות
29 התערבות טיפוליים מתאימים (ראו: א. שגיא שוורץ ות. יואלס "אמא, אבא ומה איתי?
30 אני זקוק לשניכם: עובדות, מיתוסים ותקווה בהסדרי הורות במקרה של גירושין" **דין**
31 **ודברים** ו' (תשע"ב) 375 בעמ' 384 וראו גם אבי שגיא שוורץ "התיאורית שמאתגרת את
32 בתי המשפט למשפחה", גלובס 14/1/2022 בעמ' 28-29)).

33

34 55. התקשרות מאפשרת לתינוק ולילד לחקור את העולם ולהיעזר בדמות ההתקשרות כבסיס
35 בטוח בעתות מצוקה. דפוסי עבודה אלה נוצרים בשנת החיים הראשונה של הילד ומהווים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

את הבסיס ל"מודל עבודה פנימי" (*Internal Working model*) שהגדיר בולבי. מודל העבודה הפנימי נבנה מתוך ההתנסויות שצבר הילד עם דמויות ההתקשרות, שהפכו במרוצת השנים לייצוגים קוגניטיביים של דמויות אלה ושל היחסים עמן. ייצוגים אלו משפיעים על הייצוג של הילד את עצמו, על מערכות היחסים העתידיות שלו ועל מערכת הציפיות שלו מאחרים משמעותיים בסביבתו.

ראו: Bretherton, I., & Munholland, K. A. (2008). *Internal working models in attachment relationships: Elaborating a central construct in attachment theory*.

56. ראוי לציין בהקשר זה את התיזה של הללי אשר-רבינו (2015) "הגירת ילדים לאחר הגירושין – היבטים פסיכולוגיים התפתחותיים וקווים מנחים לצורך בנייה מושכלת של מדיניות משפטית", אוניברסיטת חיפה (*Doctorial dissertation*) אשר בוחנת את הגירת הילדים ממקום מגורים אחד למשנהו במשקפי ההתקשרות ומראה כיצד בשלבים מוקדמים של התפתחות התינוק, להגירה/העתקת מקום מגורים עלולה להיות השפעה קריטית על היעדר האפשרות לבנות התקשרות עם ההורה שנותר מרוחק. אביא כעת מעיקרי עבודתה בהקשר זה.

57. אין חולק כיום כי ילד יוצר התקשרות גם לאב וגם לאם באופן בלתי תלוי זה מזה. במצב שבו שני ההורים נוכחים הוא יקיים את שתי ההתקשרויות בד בבד ושתייהן חשובות להתפתחותו. לכל מערכת יחסים של הילד עם כל הורה תרומה ייחודית להתפתחות הילד. בשבועות הראשונים לחיי הילד, תינוקות מגיבים לגירויים באופן שיעלה את הסבירות למגע וקשר מתמשך עם בני אדם ללא הבחנה בין מטפלים. במהלך השלב הזה נדרשת אינטראקציה פיזית דחופה על מנת להמשיך את תהליך ההתקשרות. כתוצאה מכך הורים עלולים להיחשב במהירות כזרים לתינוקות שלהם אם הקשר והטיפול הרגילים אינם מתאפשרים. לכן הגירה של תינוק בשלב זה הרחק מאחד ההורים תהפוך את ההורה המרוחק לאדם זר לחלוטין ביחס לתינוק. כתוצאה מכך אותו הורה לא יהיה דמות התקשרות לילד ולכן הגירה בשלב זה אינה מומלצת מנקודת המבט של תיאוריית ההתקשרות.

58. בגילאים 2-7 חודשים התינוק מתחיל להתייחס לדמות אחת או יותר כדמות מטפלת עיקרית. בשלב זה הילד דורש מגע תכוף עם ההורים כדי שההתקשרות תמשיך להתהוות. הגירה בשלב זה מאיימת על ההתקשרויות המתפתחות, כיוון שהתינוקות עדיין זקוקים לאינטראקציות תכופות ונרחבות שכוללות מגוון סיטואציות שגרתיות של הורות על מנת להמשיך לבנות את ההתקשרויות עם הוריהם. לכן הגירה לפני או במהלך שלב זה תגרום

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

לכך שמערכת היחסים בין התינוק וההורה המרוחק לא תתפתח לכדי יחסי התקשרות
ככל הנראה.

59. בשלב ההתקשרות בין 7-24 לחודשים, ניתן להבחין בהתקשרות בין התינוק לדמויות
המטפלות העיקריות וזו התקופה הקריטית או הרגישה מבחינת הגיבוש של ההתקשרות
התינוק למטפל. התפתחות הדרגתית של קביעות אובייקט בשלב הזה מאפשרת לתינוקות
ולפעוטות לשאת פרידות ארוכות יותר מהמטפלים שלהם ככל שמתבגרים למרות
שהפרידות האלה עדיין מיכולות לגרום לדחק. כאמור תינוקות יוצרים התקשרויות רבות
וישנה חשיבות למשך מינימלי של אינטראקציה בכדי ליצור התקשרות, אך זהו אינו
המימד הקריטי היחיד. גם כאן במקרה של פרידת פעוטות בגיל 12-15 חודשים מהוריהם
למשך חודשיים הופכות את הדמויות לזרות עבורן ויש קושי רב לבסס מחדש יחסים בין
הורים וילדיהם הקטינים לאחר שיחסים אלה נפגעו (ראו במחקרה של הללי בעמ' 7-13
וכן ראו :

Kelly, J. B., & Lamb, M. E. (2003). Developmental issues in relocation cases
involving young children: When, whether, and how?. *Journal of Family
Psychology*, 17(2), 193;
Kelly, J. B., & Lamb, M. E. (2000). Using child development research to make
appropriate custody and access decisions for young children. *Family Court
Review*, 38(3), 297-311.

60. על פי החוקר Warshak ומסמך הסכמה של 111 חוקרים מכל העולם, קיים קונצנזוס רחב
היקף לכך שהאינטרס של ילדים צעירים הוא למגע משמעותי ומאוזן עם שני הוריהם,
כאשר ללינה אצל ההורה שאינו משמורן יש יתרונות רבים. הגירה של הילד עם ההורה
המשמורן רחוק מההורה האחר מגבילה למעשה את תכניות ההורות האפשריות ואת
הזמן שיכול הילד לבלות עם ההורה שאינו משמורן. כך נוצר קושי בבניית מערכות יחסים
משמעותיות בין ההורה שאינו משמורן לילד שהיגר, בשל הצורך באינטראקציה תכופה
וטיפול הורי. במקרים אלו גובר החשש שההורה שאינו משמורן יהיה זר לילד ובמיוחד
כאשר ההגירה מתקיימת לפני הגיע הילד לגיל 3 שנים.

Warshak, R. A. (2014). Social science and parenting plans for young children: A
consensus report. *Psychology, Public Policy, and Law*, 20(1), 46.

61. הנה כי כן, במקום שבו נוצרה התקשרות יש לוודא המשכיותו של קשר בין הורה לבין
הילד (בעיקר אם הוא פעוט) באופן תכוף ויש הסבורים שהמעבר לא יכול לעלות על מרחק
של שעת נסיעה בין הבתים ;

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

"The Distance Between the Two Homes After Relocation The distance between the homes may dramatically affect the maintenance of infant-parent attachment relationships. **Homes that are less than an hour apart by car or public transportation may enable the infant or toddler to keep regular and sufficient contact during this crucial time**, if there is motivation on the part of both parents. However, longer distances pose significantly different economic and logistic problems for parents when relocations require plane trips or day-long drives. Relocations of more than 75 miles appear to create considerable barriers to continuity between children and their nonmoving parents (Hetherington & Kelly, 2002), and there is often disagreement about which parent is responsible for making the visits occur"

Kelly, J. B., & Lamb, M. E. (2003). Developmental issues in relocation cases involving young children: When, whether, and how?. *Journal of Family Psychology*, 17(2), 193

62. תיאוריית ההתקשרות אינה התיאוריה היחידה שאמורה לשמש את בתי המשפט עת מבקשים למלא המושג טובת הילד בתוכן ואף יש להיזהר משימוש לא נכון בה.
ראו:

Forslund, T., Granqvist, P., van IJzendoorn, M. H., Sagi-Schwartz, A., Glaser, D., Steele, M., ... & Duschinsky, R. (2021). Attachment goes to court: child protection and custody issues. *Attachment & Human Development*, 1-52.

63. אלא שכאשר מדובר בתינוק רך בימים בן 5 חודשים כל השיקולים "הרגילים" הנשקלים במקרים של העתקת וקביעת מקום מגורים הם משניים ואולי אף פחות רלבנטיים.

בחזרה למקרה שלפניי ובחינת אפשרות בניית התקשרות בין האב לבין הקטין:

64. להבדיל ממקרה בו מדובר בהעתקת מקום מגורים של נער מתבגר ואף של ילד צעיר, במקרה שלפניי מדובר בתינוק בן מספר חודשים. התינוק מצוי בתחילת שלבי בניית ההתקשרות שלו עם דמויות מטפלות זמינות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

65. אין ספק לגבי דידי שבניית התקשרות בין הקטין לבין האב יכולה להיעשות רק
בסיטואציה שבה ההורים גרים בסמיכות זו לזה ומתאפשר לאב לפגוש בקטין על בסיס
יומיומי. כמובן שלכך מצטרפים תנאי סף נוספים כמו נכונות אמיתית ומוטיבציה של שני
ההורים שלילד תהיה התקשרות עם האב, נכונות ללמוד על כישורי הורות ועל צרכי הילד
בגילאים הנוכחיים, היעדר או צמצום של מתיחות "מעל ראשו של הילד" ועוד. עניינים
אלה יצטרכו להיבחן לעומקם כאשר התנאי המקדמי של סמיכות מגורים פיזית של
התינוק נענה.

66. הנה כי כן, ברור לבית המשפט כי במציאות הנוכחית של מגורים במרחק שעתיים עד
שעתיים וחצי נסיעה **לכל כיוון** ובשים לב לגילו הרך של הילד, לא ניתן יהיה לקיים
מפגשים בתכיפות בין האב לבין הקטין באופן שיוכלו להוות תשתית **לבניית** התקשרות
בין הקטין לבינו. מפגשים של פעם או פעמיים בשבוע אינם ממפגש של דוד, סבתא
או קרוב אחר. הם אינם מספיקים עבור בניית התקשרות בגיל זה של הילד. כאמור, האב
צריך להיות נוכח בחיי הילד על בסיס יומיומי במגוון סיטואציות וזאת כדי שיוכל לספק
לו בטחון בעולם וכדי שהילד ייקשר אליו ויוכל לקבל את התמיכה הרגשית והטיפול
הנדרשים לו. רק בתנאי מגורים סמוכים של ההורים, נכונות של שניהם לאפשר בניית
התקשרות, הורים מודעים שנכונים גם לקבל הדרכה, היעדר התנהגות אלימה או מתוחה
כלשהי בין ההורים יוכלו לשמש מצע מתאים לבניית ההתקשרות (הדבר שונה ממצב
הדברים כאשר כבר יש התקשרות בין ילד לבין ההורה האחר, אז תכיפות המפגשים
יכולה להיות פחותה יותר כאשר הילד לומד להבין שהיעדר ההורה האחר אין משמעותו
שהוא לא קיים או נעלם).

67. אני מתרשם מהאב כי הוא מעוניין לבנות התקשרות עם הקטין ומדברי האם עולה כי אף
היא רואה בכך חשיבות. כל עוד האם גרה ביישוב ליד אשדוד תיאמו הצדדים היטב
מפגשים ביניהם ללא עזרת בית המשפט והאב הגיע בשלושת החודשים האחרונים לבקר
את הקטין מעת לעת אך ברור שבכך אין די. נדרשת תוכנית התערבות ברורה ועמידה של
האב בתנאיה.

68. ברור לבית המשפט כי בנתונים הגאוגרפיים הקיימים יש קושי עד כדי מכשול מפני בניית
התקשרות וגיל הילד הוא קריטי. עוד אציין בהקשר זה כי אין צורך בחוות דעת מומחה
או תסקיר מדובר בתיאוריות ידועות ומוכרות שהן בבחינת ידיעה שיפוטית כללית וכאשר
ברור שלא ניתן לייצר תשתית של התקשרות ללא אפשרות מעשית של זמינות האב בחיי
הילד על בסיס יומיומי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

69. מכאן שגם ההצעה של האם להביא את הילד פעם ואולי אף פעמיים בשבוע אינה ריאלית.
ראשית, מדובר במרחק רב, שנית מדובר בטלטול עצום לילד. ההורים צריכים להיטלטל.
לא הילד. שנית, אין בכך די מבחינת תנאי הזמינות של האב בחיי הילד.
70. יש לזכור ולהדגיש כי השאלה היא לפיכך לא שאלה של **העתקת** מקום מגורים, אלא שאלה של **קביעת** מקום מגורים. עניין זה לא יכול להיעשות כלאחר יד. עניין זה חייב לקחת בחשבון נזקים שעלולים להיגרם לילד, בין השאר במשקפי תיאוריית ההתקשרות.
71. בשולי הדברים אציין כי איני רואה בכך שהאב הסכים שהאם תיקח פסק זמן ותשהה אצל הוריה כהסכמה למעבר גורף סופי ומוחלט של הקטין. האב ביקש לשקם את מערכת היחסים עם האם והיה נכון לכל תנאי או אתנחתא ביחסים כדי שהדבר יסתייע לרבות מגורים לפרק זמן מסוים של האם עם הקטין בבית הוריה.
72. מהטעם הזה גם איני מקבל הטיעון של שיהוי שהעלתה האם. המשפט לא אמור לעודד הורים לנקוט בהליכים משפטיים (ראו למשל דברי ההסבר והרציונל של חוק הסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה התשע"ד – 2014 (ה"ח הממשלה מס' 885 עמ' 908 (23/7/2014)). בנוסף, במהלך החודשיים – שלושה ראשונים ללידת הקטין היו ניסיונות של האם כפי שהיא מודה, לשיקום היחסים וחזרה מעת לעת לדירת המגורים עם הילד. רק בנובמבר 2021 היה ברור לאב באופן סופי שהאם אינה מתכוונת לשוב ליישוב ליד עפולה שבצפון וגמרה אומר להיפרד מהאב (ועדיין הוא מטופל בטיפת חלב ביישוב ליד עפולה). בנוסף, האב פעל מיד כשהדבר נודע לו על הודעתה הסופית כאמור. הרי אנו מצפים מבני זוג שינסו לפתור בדרכי שלום סכסוכים ולא יאוצו לערכאות (ואם לא ליישוב סכסוך) בייחוד כאשר מדובר באם יולדת שמבקשת לשהות בבית הוריה ובן זוגה מבקש ממנה לשקול חזרה לחיים משותפים ולכן לא פועל משפטית עד שיודע סופית כי כוונתה להישאר אצל אמה היא סופית וקבועה.
73. בנוסף אציין, כי אף אם נכונה האם והאב במו התנהגותו ומעשיו גרם לאם לקבוע מגורי הקטין ביישוב ליד אשדוד, עדיין לא מצדיק הדבר עשיית דין עצמית והיא הייתה צריכה לפנות לבית המשפט בבקשה מתאימה.
74. בכל הנוגע לשיקולי "חזקת הגיל הרך" ודיון במשקפי מושגי "משמורת" עליהם השלום (ראו עמ"ש מחוזי ת"א 13008-02-21 **א.ק. נ' מ.ע.ק.** (18/5/21, נבו)), אציין כי גם לפי בחינה זו לא הייתה משנה ממסקנתי. אין לי ספק כי בדיון במשקפי "משמורת פיסית", הקטין שהינו תינוק יונק המטופל על ידה בלעדית אמור להיות במשמורת הפיסית. עם זאת, המשמורת הפיסית יכולה להתקיים גם ביישוב ליד עפולה או במקום אחר בצפון ואינה חייבת להיות ביישוב ליד אשדוד. משמורת לחוד וקביעת מקום מגורים לחוד.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

מכאן שגם בחזקת הגיל הרך אין כדי לשנות מאומה במסקנותיי לעיל. קל וחומר כאשר
אנו דנים בטובת הילד במושגים של מימוש אחריות הורית וחובת שני ההורים לאפשר
האחד לשני לממש אחריות הורית. קביעת או העתקת מגורי הקטין למרחק 144 ק"מ
ממקום מגורי האב אינה מתיישבת עם מתן אפשרות לאב לממש אחריות הורית כלפי
הקטין, אחריות הורית הכוללת את בניית ההתקשרות עמו.

75. ניתן לסכם הדברים לעיל בקביעות להלן:

75.1. לא רק בהעתקת מקום מגורים אלא גם בקביעת מקום מגורים (בפרט של תינוק
שאך נולד), ההחלטה חייבת להיות של שני ההורים במשותף והסכמה ובהיעדר
הסכמה יש לפנות לקבלת אישור בית המשפט וזאת בטרם המעבר או קביעת מקום
המגורים.

75.2. אם מדובר בתינוק שנולד, מקום המגורים של שני ההורים קודם הלידה צריך
להיחשב ברירת המחל בו הקטין ישהה וההורה המעוניין בקביעת מקום מגורים
אחר יידרש להוכיח שטובתו מצדיקה זאת.

75.3. יש לצמצם ככל הניתן מופעים של עשיית דין עצמית של הורים המעתיקים מקום
מגורי הילדים באופן שלא מתאפשר קשר בין ילד לבין ההורה האחר ובפרט כאשר
לא מתאפשר ליצור תשתית של התקשרות ביניהם כאשר מדובר בתינוקות. צמצום
מופעי עשיית דין עצמית משדרת מסר לציבור, כי יש צורך בהסכמת ההורה האחר
או היתר שיפוטי ובכך היא מחזקת את מושג האחריות ההורית ואת מעמדם השווה
של שני ההורים כאפוטרופוסים של הקטין.

75.4. שיקולי תיאוריית ההתקשרות אינם בלעדיים במסגרת עיצוב עיקרון טובת הילד
ומילוי בתוכן. עם זאת, בעת הזו של חיי הקטין, אין שיקול חשוב יותר שנכון לבחון
בשאלת השבתו למקום המגורים הקבוע של הוריו טרום לידתו.

75.5. בשיקולי בית המשפט בסוגיה של קביעת או העתקת מקום מגורים תילקח בחשבון
הפגיעה של העתקת מקום המגורים בהתקשרות עם הילד. שיקול זה אינו היחיד
ולעתים גם לא יהיה המרכזי, הכל לפי נסיבות העניין, אך הוא לא יכול להיפקד
לחלוטין מהדיון. כאשר מדובר בתינוק, קיים הכרח לבחון בניית התקשרות בינו
לבין האב מתוך נקודת המבט של הקטין, אינטרסיו וזכויותיו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

- 75.6. "הבטחת קשר" בין הורה לבין הילד לא יכולה להיות בלי בניית קשר. על כן, יש לקרוא לתוך המושג "הבטחת קשר" שבחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה גם את המושג "בניית התקשרות".
- 75.7. אמנם הפסיקה מדברת על אינטרס הבטחת הקשר בין האב לבין הקטין במקרה של הגירה והעתקת מקום מגורים, אך כאשר מדובר בילד שרק נולד, האינטרס אף חזק עוד יותר מנקודת המבט של הילד והאב כיוון שמדובר באינטרס בניית קשר והתקשרות. מדובר באינטרס חד פעמי מבחינת מופע הזמן שיכול להיעשות בצורה המיטבית רק בשנותיו הראשונות של הילד.
- 75.8. מהעבר השני יש ליתן הדעת לשיקולים אינטרסנטיים של הורה שמתנגד למעבר ואשר אין לו באמת כוונה ו/או נכונות להיות נוכח וזמין עבור הקטין באופן שתיבנה התקשרות ביניהם.
76. לאור כל האמור, אני סבור שיש להורות על השבת האם והקטין למגורים באזור מגורי ההורים עד כה – *** יישוב ליד עפולה או במרחק של לא יותר מרדיוס של 15 ק"מ וזאת היא תעשה תוך 14 יום מהיום.
77. במידה והאם מעוניינת היא תשוב לגור בדירת הצדדים ביישוב ליד עפולה והאב יהיה מחויב לפנות הדירה לפי הסכמתו ולאפשר לאם המגורים בדירה זו.
78. אני מורה לאב להתחיל להשתתף תוך 14 יום בתוכנית הדרכה הורית מיוחדת להורות ראשונה אצל גורם שתמליץ ותקבע העו"ס לסדרי דין ממועצה איזורית *** . ניתנת בזה לעו"ס לסדרי דין הסמכה למשך 5 חודשים מהיום להסדיר את הקשר בין האב לבין הקטין.
79. עד למעבר האם לצפון, היא תגיע אחת לשבוע ליישוב ליד עפולה עם הקטין למשך 3 שעות שבהן האב ישהה עם הקטין והאב יגיע אחת לשבוע למשך 3 שעות ליישוב ליד אשדוד.
80. כאשר תגיע האם לאזור הצפון, יתקיימו הסדרי שהות בין הקטין לבין האב פעם ביום במועדים והסדרים שתקבע העו"ס לסדרי דין.
81. למרות ובשים לב לכל האמור, באם אתרשם שהאב אינו מתמיד בהדרכה הורית, נוהג בалиמות כלשהי, צורך אלכוהול או סמים בזמני שהות, לא מגיע לזמני שהות או לא מטמיע ההדרכה המתאימה, אפשר לאם לשוב לגור ביישוב ליד אשדוד לאלתר לפי בקשה שתגיש ואחייבו בהוצאות משפט לדוגמא.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

י"ס 71706-11-21 פלוני נ' פלונית

- 1 82. בנוסף אני מבהיר, כי אין בהחלטה כדי לחסום האם מלבקש בעתיד העתקת מקום
2 מגורים אף אם תיבנה התקשרות בין הקטין לבין האב.
3
4 83. באם האם מעוניינת בצו הגנה עליה להגיש בקשה מתאימה.
5
6 84. לא מצאתי מקום ליתן צו להוצאות.
7
8 המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ולעו"ס לסדרי דין במועצה איזורית ***.
9 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.
10 ניתנה היום, י"ג בשבט התשפ"ב, 15 ינואר 2022, לאחר צאת השבת, בהעדר הצדדים.
11

אסף זגורי, שופט בכיר

12
13